

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ PROJESİ

“Sözlük Özgürlüktür”

UYGULAMA KILAVUZU
KASIM 2023

SUNUŞ:

“Bir dildeki sözlerin bütünü; söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler” olarak tanımlanan söz varlığı, bireyler arası iletişim için çok önemlidir. Söz varlığı, aynı zamanda bireyin öğrenme yaşantısı boyunca depoladığı birikimi ifade etmektedir. Söz varlığının önemi sadece bununla sınırlı kalmayıp bireyin anlama ve anlatma becerisini de etkilemektedir.

Sözcük ile kavram arasında yakın bir ilişki mevcuttur. Sözcük söylendiğinde onu karşılayan kavram akla gelir. Bunun gerçekleşebilmesi için de bireyin o sözcüğün anlamına hâkim olması ve sözcükle ilgili kavramı gözünün önüne getirebilmesi, zihninde canlandırabilmesi gerekir.

Sözcük ve kavram zenginliği aynı zamanda düşünce zenginliğine işaret eder. İnsanın sözcük ve kavram yönünden zengin bir birikime sahip olması, düşüncede de zengin olmasını sağlar. Öğrencilerimiz için söz varlığını en verimli şekilde artırmayı ve kullanmayı sağlayacak ortam ise okullardır.

Dilimizin Zenginlikleri Projesi; okullarda yapılacak söz varlığını zenginleştirme çalışmaları ile öğrencilerin dilimizin zenginliklerini tanımasını, kültür taşıyıcısı olan sözcüklerimizle buluşmasını, buna bağlı olarak da dili iyi kullanmasını ve düşünce dünyasını geliştirmesini amaçlamaktadır.

Bu sayede öğrencilerimiz dilimizin seçkin ve özgün eserlerini tanıyacak, eserlerimizde geçen sözcüklerin derinliklerini (çeşitli anlamlarını) öğrenecek; milletimizin kültürünü, birikimini, düşünce dünyasını ve hayat tarzını söz varlığımızın içinde yeniden keşfedecektir.

AMAC:

Bu kılavuzun amacı; Ortaöğretim Genel Müdürlüğü koordinesinde Din Öğretimi, Temel Eğitim, Özel Eğitim ve Rehberlik, Özel Öğretim, Hayat Boyu Öğrenme, Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüklerinin katkısıyla yürütülecek olan “Dilimizin Zenginlikleri Projesi” ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

KAPSAM:

Bu kılavuz; Ortaöğretim Genel Müdürlüğü koordinesinde Din Öğretimi, Temel Eğitim, Özel Eğitim ve Rehberlik, Özel Öğretim, Hayat Boyu Öğrenme, Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüklerinin katkısıyla yürütülecek olan “Dilimizin Zenginlikleri Projesi” ile ilgili usul ve esasları kapsar.

DAYANAK:

T.C. Anayasası

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu

30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 301 inci maddesi

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği

Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi

Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar

19.08.2010 tarih ve 53578 sayılı 2010/49 No’lu Ders Dışı Eğitim Çalışmaları Genelgesi

Millî Eğitim Bakanlığı 2023 Vizyon Belgesi

Millî Eğitim Bakanlığı 2019 - 2023 Stratejik Planı

11. Kalkınma Planı

Avrupa Birliği’ne Katılım İçin Ulusal Eylem Planı

Tütün Kontrolü Strateji Belgesi ve Eylem Planı

20. Millî Eğitim Şûrası

Ulusal Genç İstihdam Stratejisi ve Eylem Planı

Kamu Diplomasisi İzleme Strateji Belgesi ve Eylem Planı

TANIMLAR:

Okul: Dilimizin Zenginlikleri Projesi’nin uygulanacağı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî/özel okul/kurumlardan her birini,

Merkez Yürütme Kurulu: Dilimizin Zenginlikleri Projesi’nin planlamasını, yürütmesini, izleme ve değerlendirmesini yapmak üzere Ortaöğretim Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan kurulu,

İl Yürütme Komisyonu: Dilimizin Zenginlikleri Projesi’nin il genelinde planlamasını, yürütmesini, izleme ve değerlendirmesini yapmak üzere il millî eğitim müdürlüğü bünyesinde oluşturulan komisyonu,

İlçe Yürütme Komisyonu: Dilimizin Zenginlikleri Projesi’nin ilçe genelinde planlamasını, yürütmesini, izleme ve değerlendirmesini yapmak üzere ilçe millî eğitim müdürlüğü bünyesinde oluşturulan komisyonu,

Okul Yürütme Komisyonu: Dilimizin Zenginlikleri Projesi’nin okul genelinde planlamasını, yürütmesini ve yıl sonu raporunun hazırlanmasını sağlamak üzere okul bünyesinde oluşturulan komisyonu,

Koordinatör: Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında il/ilçe/okullarda yapılan çalışmaların planlı bir biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla il/ilçe/okullarda görevlendirilen ve il/ilçe/okul yürütme komisyonuna başkanlık eden kişiyi,

e-Okul Sosyal Etkinlik Modülü: Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında gerçekleştirilen etkinliklerin, toplum hizmeti çalışmalarının ve bunlara katılan öğrencilerle ilgili verilerin işlendiği e-Okul sistemi içinde yer alan modülü,

İş Birliği: Dilimizin Zenginlikleri Projesi faaliyetlerini yürütmek üzere yerel ya da ulusal düzeyde kamu kurum/kuruluşları ve/veya STK'larla yapılabilecek ortak çalışmaları ifade eder.

HEDEF KİTLE:

Bakanlığımıza bağlı bağlı resmî/özel okul/kurumlarda öğrenim gören tüm okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise öğrencileri projenin hedef kitlesini oluşturmaktadır.

GENEL ESASLAR:

- a) Bakanlık duyurusunun ardından il millî eğitim müdürlükleri tarafından projenin tanıtımı yapılır, il/ilçe ve okul yürütme komisyonlarının kurulması sağlanır ve il/ilçe ve okul koordinatörü belirlenir.
- b) Okulların genel ağ (internet) sayfalarına Dilimizin Zenginlikleri Projesi ile ilgili yeni bir menü eklenir. Eylem planları ve Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler, okul genel ağ (internet) sayfası başta olmak üzere okulun tüm paydaşlarının erişebileceği çeşitli mecralarda sürekli paylaşılır.
- c) Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında faaliyet düzenlemek üzere okullar arası ve/veya çeşitli yerel kurum/kuruluşlarla iş birlikleri yapılabilir.
- d) Düzenlenmesi planlanan her faaliyet öncesinde faaliyete katılımı beklenen hedef kitleye yönelik etkili bir tanıtım yapılır, sonrasında ise faaliyete ilişkin görsel ve videolar okul genel ağ (internet) sayfası ile okula ait diğer mecralarda paylaşılarak proje görünürlüğünün artması sağlanır.
- e) Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında gerçekleştirilen ve öğrencilerin bu çerçevede katıldığı faaliyetler, ilgili birimlerce e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi Sosyal Etkinlik Modülü Uygulama Kılavuzu'nda belirtilen esaslara uygun olarak e-Okul Sosyal Etkinlik Modülü'ne işlenir.

KURUL/KOMİSYONLARIN OLUŞUMU VE GÖREVLERİ:

a) Merkez Yürütme Kurulunun Oluşumu ve Görevleri

Merkez Yürütme Kurulu;

- Ortaöğretim Genel Müdürlüğü bünyesinde, ilgili birimlerden personellerin katılımıyla oluşturulur.
- Projenin planlamasını, yürütmesini, izleme ve değerlendirmesini yapar.
- Projenin finali niteliğinde olacak yıl sonu etkinliğini planlar ve gerçekleştirir.
- Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında yapılan faaliyetleri gözlemlemek üzere okul genel ağ (internet) sayfalarını takip eder ve saha ziyaretleri gerçekleştirilebilir.

b) İl Yürütme Komisyonunun Oluşumu ve Görevleri

İl Yürütme Komisyonu;

- İl millî eğitim müdürünün uygun gördüğü il müdür yardımcısı/şube müdürü başkanlığında proje kapsamındaki her okul türünden birer okul müdürü ile birer Okul Öncesi, Sınıf, Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Tarih, Görsel Sanatlar ve Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin katılımıyla oluşturulur.
- Projenin sağlıklı yürüyebilmesi için her ay bir ilçeyi ziyaret eder, iyi örnekleri il millî eğitim müdürlüğünün genel ağ (internet) sayfasında ve sosyal medya hesaplarında paylaşır.
- İl genelinde düzenlenecek yarışmaların şartnamelerini hazırlar ve yarışmaların, duyuru, değerlendirme, ödüllendirme süreçlerini yürütür.
- Bakanlıkça düzenlenecek yıl sonu etkinliğine gönderilecek materyalleri toplar, tasnif eder ve Bakanlığın ilgili birimine gönderir.
- Yıl sonu raporunu hazırlar ve merkez yürütme kuruluna gönderir.

c) İlçe Yürütme Komisyonunun Oluşumu ve Görevleri

İlçe Yürütme Komisyonu;

- İlçe millî eğitim müdürünün uygun gördüğü şube müdürü başkanlığında proje kapsamındaki her okul türünden birer okul müdürü ile birer Okul Öncesi, Sınıf, Türkçe, Türk Dili Ve Edebiyatı, Felsefe, Tarih, Görsel Sanatlar Ve Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin katılımıyla oluşturulur.
- Projenin ilçe düzeyinde takibini, yürütülmesini sağlar.
- Eylem planlarının okullarda uygulanma oranını takip eder.
- İl millî eğitim müdürlüklerince proje kapsamında duyurusu yapılan il geneli yarışmaların duyurusunu yapar ve katılımı teşvik eder.
- Yıl sonu raporunu hazırlar ve il yürütme komisyonuna gönderir.

d) Okul Yürütme Komisyonunun Oluşumu ve Görevleri

Okul Yürütme Komisyonu;

- Okul müdürünün uygun gördüğü müdür yardımcısı başkanlığında, en az iki öğretmen ve her sınıf düzeyinden birer öğrencinin katılımıyla oluşturulur.
- Okul yürütme komisyonu; okul öncesi ve ilkokullarda sınıf zümre başkanları, ortaokullarda Türkçe zümresi, liselerde ise Türk Dili ve Edebiyatı zümresi ile koordineli çalışır. Gerekli durumlarda ortaokul ve liselerde okul müdürlüğünce Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı zümresi içerisinde okul yürütme komisyonunda görev yapmak üzere daimi üye seçilebilir.
- Projenin okulda görünür olmasını ve tüm sınıflarda uygulanmasını sağlar.
- İl millî eğitim müdürlüklerince proje kapsamında duyurusu yapılan il geneli yarışmaların duyurusunu yapar ve katılımı teşvik eder.
- Yıl sonu raporunu hazırlar ve ilçe yürütme komisyonuna gönderir.

İLETİŞİM:

Adres: Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Öğrenci İşleri ve Sosyal Etkinlikler Daire Başkanlığı

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler, Sosyal Etkinlik İzin İşlemleri Birimi

Telefon: 0 (312) 413 57 00

Elektronik posta: ogm_sosyaletkinlik@meb.gov.tr

EK-1: Okul Öncesi Eylem Planı (Excel Tablo)

EK-2: İlkokul, Ortaokul Eylem Planı (Excel Tablo)

EK-3: Lise Eylem Planı (Excel Tablo)

EK-4: Okul Öncesi Etkinlik Uygulama Rehberi (bk. Sayfa 7)

EK-5: İlkokul/Ortaokul/Lise Etkinlik Uygulama Rehberi (bk. Sayfa 8-9)

EK-6: Okul Öncesi Eser Listesi (bk. Sayfa 10)

EK-7: İlkokul Eser Listesi (bk. Sayfa 10)

EK-8: Ortaokul Eser Listesi (bk. Sayfa 10)

EK-9: Lise Eser Listesi (bk. Sayfa 11)

Ek-10: İlkokul/Ortaokul Sözlük Listesi (bk. Sayfa 11-12)

EK-11: Lise Sözlük Listesi (bk. Sayfa 12-14)